

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Pesthy Endre ügyvéd által képviselt felperesnek a mb. regionális parancsnok-helyettes által képviselt Vám-és Pénzügyőrség Közép-dunántúli Regionális Parancsnoksága alperes ellen jövedéki ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fejér Megyei Bíróságon K.22.784/2006. számon indított és ugyanezen bíróság 2007. március 22-én kelt K.22.784/2006/12. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes részéről 13. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fejér Megyei Bíróság K.22.784/2006/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 30.800 (harmincezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

2006. április 30-án - hatósági értesítés alapján - jövedéki ellenőrzésre került sor a felperes által bérelt és kizárólagosan használt ... számú garázsban. A felperes az itt talált 13 tétel különböző kiserelésű jövedéki terméket (gázolajat) magáénak vallotta.

A garázsban lévő tartályból és egy szűrőpróbaszerűen kiválasztott gallonban tárolt ásványolajból mintavételre került sor. A Vám-és Pénzügyőrség Vegyvizsgáló Intézete (VPVI) a mintákat bevizsgálva megállapította, hogy a tartályban lévő gázolaj azonos a környezetében lévő különböző kiserelésű gázolajjal, és - kéntartalom, valamint sűrűség tekintetében - nem felel meg az MSZ EN 590:2004 szabvány követelményeinek.

A hatóság a jövedéki termékeket lefoglalta, ezek ellenőrző ólomzár és címke elhelyezésével a garázsban kerültek elzárásra.

A felperes 715,64 liter jövedéki termék származásának igazolására bemutatta a ... Kft. által kiállított számlákat. A fennmaradó 74,36 liter gázolaj származásának igazolására pedig az üzemanyagkúton kiállított 0721., 0260, illetve a 0542 sorszámú nyugtákat, amelyen

szereplő mennyiséggel még további 118,53 liter gázolaj származását kívánta igazolni. A 0542 sorszámú nyugta nem a felperes nevére került kiállításra, ennek igazolására továbbá a 34183-0023879/2. sorszámú számla szolgál, amelyen vevőként a ... szerepel, a 0172 és 0260 sorszámú nyugtákhoz pedig nincs számla rendelve. A számlák és a nyugták szabványos gázolaj értékesítéséről kerültek kibocsátásra.

A jövedéki hatóság a felperessel szemben jövedéki orgazdaság bűncselekményének alapos gyanúja miatt feljelentést tett. A felperest a hatóság 2006. július 10-ére megidézte, amely napon a felperes bejelentette, hogy az elzárt 790 liter gázolajat ismeretlen tettesek eltulajdonították.

Az ügyben eljáró első fokú jövedéki hatóság a 7016/2006. számú határozatában - jövedéki törvénysértés miatt - kötelezte a felperest 513.500 Ft jövedéki bírság, 58.800 Ft szakértői költség megfizetésére, 102.700 Ft jövedéki adó kivetését mellőzte.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 3912/1-2006. számú határozatában az első fokú határozatot helybenhagyta. Az alperes érdemi döntését a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (továbbiakban Jöt.) 114. § (1) bekezdés b) pontjában, (2) bekezdés b) pontjában, (3) bekezdésében, 119. § (9) bekezdésében, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 108. § (3) és (4) bekezdéseiben foglaltakra alapította.

Az alperes érdemi döntését a következőkkel indokolta:

A gázolaj szabványon kívüli, ennél fogva a szabványos 715,64 liter gázolajról szóló számla elfogadására nincs lehetőség. A 0542 számú nyugta nem a felperes részére került kiállításra, bizonylat hiányában a jövedéki termék adózás alól elvontnak minősül. A felperes olyan jövedéki terméket birtokolt, amelynek adózott voltát hitelt érdemlően, a jogszabály által előírt módon nem tudta igazolni, ezért jövedéki bírság kiszabása iránt kellett intézkedni.

A felperes keresetében a határozatok hatályon kívül helyezését kérte, vitatta a határozatok jogalapját és az összecszerűséget is. A felperes azzal érvelt, hogy a garázsban tárolt gázolajat benzinkútnál vásárolta, a jövedéki hatósághoz benyújtott számlák igazolják az üzemanyag szabványos körülmények közötti vételét, a jövedéki adó megfizetését. A felperes kifejtette, hogy gázolaj mennyisége nem egzakt mérési módszerrel került megállapításra, a szabványtól való eltérés rajta kívülálló okokból következett be, mivel egy betörés során az elkövetők a garázsban lévő kenőolajat beleborították a gázolajtartályba.

A megyei bíróság a felperes keresetét elutasította, jogi álláspontja a következő volt:

Az alperes a tényállás tisztázása után megalapozott és érdemben is jogszerű határozatot hozott, helytállóan hivatkozott a jövedéki termék birtokosának objektív felelősségére.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérte annak hatályon kívül helyezését, kereseti kérelme szerinti döntés meghozatalát. A felperesi álláspont szerint a megyei bíróság tévesen állapította meg, hogy az alperes teljesítette a tényállás tisztázási és bizonyítási kötelezettségét. A megyei bíróság eljárása nem felelt meg a Pp. 3. § (3) bekezdésében, 164. § (1) bekezdésében, a 336/A. § (2) bekezdésében foglaltaknak. A határozatok sértik az Art. 108. §-ában, a Jöt. 114. §-ában foglalt rendelkezéseket. Az alperesnek az üzemanyag mennyiségét nem becsléssel, hanem méréssel kellett volna meghatároznia, és el kellett volna fogadnia az általa csatolt bizonylatokat a gázolaj adózott voltának igazolására. Az alperes nem bizonyította, hogy az üzemanyag minősége azért tér el a szabványtól, mert a felperes a jövedéki adót nem fizette meg. A jogerős ítélet a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logika szabályaival ellentétes mérlegelésén alapul, ezért a Pp. 206. §-ának rendelkezésébe ütközik.

Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban nincs helye bizonyítás felvételének, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, felülmérlegelésnek, a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésére álló iratok alapján dönt. (Pp. 275. § (1) bekezdése, BH 2002.29.)

A Legfelsőbb Bíróság az iratok alapján megállapította, hogy a jövedéki eljárásban végzéssel 790 liter ásványolajtermék került lefoglalásra. E végzés ellen a felperes nem nyújtott be kifogást. A jövedéki ellenőrzésről felvett jegyzőkönyvben és a jövedéki eljárás során az ügyféli meghallgatásokról szóló jegyzőkönyvekben is egyértelműen rögzítésre került a jövedéki termék mennyisége, amit a felperes nem vitatott.

Kiemeli e körben a Legfelsőbb Bíróság azt is, hogy a felperes a lopás miatti feljelentését is 790 liter ásványolajtermék eltulajdonítása miatt tette meg, és az eljárás során 790 liter gázolajra igyekezett benyújtani a származást igazoló számlákat, nyugtákat.

A felperes gyanúsítottként történő meghallgatása során sem vitatta a 790 liter gázolaj mennyiséget. Tekintettel e körülményekre

valamint arra, hogy a lefoglalt gázolajat eltulajdonították, az alperes és a megyei bíróság az Art. 108. § (3) bekezdés b) pontja, (4) bekezdése alapján megalapozottan és jogszerűen alkalmazott becslést és megfelelő módszerrel határozta meg a jövedéki termék mennyiségét 790 literben.

Az előzőekben említett mennyiség tekintetében a VPVI szakértői véleménye egyértelműen rögzíti, hogy a kéntartalom és sűrűség tekintetében nem felel meg az MSZ EN 590:2004 szabvány előírásainak. A mintavételi eljárás szabályszerűen zajlott, annak során a felperes ellenmintát is kapott, amelynek bevizsgáltatását nem kérte, és nem vitatta, hogy a jövedéki eljárással érintett 790 liter gázolajnak a birtokosa volt.

A Jöt. 114. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a természetes személy amennyiben olyan jövedéki terméket birtokol, amelyet nem adóraktárban állítottak elő, vagy amelyet - import jövedéki termék esetén - nem vámkezelték, a jövedéki termék mennyisége után jövedéki bírságot köteles fizetni. A Jöt. 114. § (2) bekezdés b) pontja alapján az (1) bekezdés alá tartozónak kell tekinteni azt a jövedéki terméket, amelynek adózott voltát vagy adófelfüggesztés mellett történő szállítását birtokosa számlával, egyszerűsített számlával, termékkísérő okmánnyal, borkísérő okmánnyal, egyszerűsített kísérő okmánnyal, vámokmánnyal, illetve más, hitelt érdemlő módon nem tudja bizonyítani. Az ilyen termékek adózás alól elvont termékeknek minősülnek.

Az ismertetett kogens jogszabályi rendelkezések kifejezetten és egyértelműen rögzítik, hogy a jövedéki termék birtokosa vétkességtől, jó-, vagy rosszhiszeműségétől függetlenül felel azért, hogy kizárólag adózott jövedéki terméket tartson birtokában. Amennyiben a birtokolt jövedéki termék adózás alól elvontnak minősül, akkor a birtokost jövedéki bírság fizetésére kell kötelezni.

Rámutat a Legfelsőbb Bíróság arra, hogy a szabályok értelmében a bizonyítás nem a hatóságot, hanem az ügyfelet terheli, ez utóbbinak kell igazolnia az általa birtokolt jövedéki termék adózott voltát. A jövedéki termék ugyanis - törvényi vélelem alapján - mindaddig adózatlannak tekintendő, amíg az ügyfél ennek ellenkezőjét hitelt érdemlően nem igazolja. A Jöt. egyértelműen meghatározza az igazolásra alkalmas bizonyítási eszközöket is.

A felperes tehát a perbeli esetben alaptalanul hivatkozott a bizonyítási szabályok megsértésére, mivel a bizonyítás nem az alperest és nem is a bíróságot terhelte. A szabályozásból következően - ahogyan azt az alperes és a megyei bíróság helytállónan megállapította - nincs jelentősége annak, hogy az ügyfél a törvény által rá vonatkozó bizonyítási tehernek,

kötelezettségnek mely okoknál fogva nem tud eleget tenni. Tekintettel arra, hogy a felperesnél lefoglalt jövedéki termék (gázolaj) szabványon kívüli termék, származását, adózott voltát szabványos termék eladását igazoló számlával illetve nyugtával nem lehet bizonyítani.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy a jogerős ítéleti tényállás iratszerű, a levont ténybeli következtetések okszerűek, a megyei bíróság eljárása és határozata megfelel a Pp. 206. § (1) bekezdésében, 221. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek, és a bizonyítási teher törvényben rögzített kogens, egyértelmű szabályainak jogszerű alkalmazásán alapul. Az alperes és a megyei bíróság eljárási jogszabálysértés nélkül, a jogvita eldöntésére irányadó anyagi jogi rendelkezéseknek megfelelően hozta meg határozatát (Jöt. 114. §). Ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pernyertes alperest a felülvizsgálati eljárásban nem ügyvéd és nem jogtanácsos képviselte, az ügyben tárgyalás tartására nem került sor, így az alperes javára felszámítható perköltség nem keletkezett (Pp. 75. §).

A felülvizsgálati eljárási illetékre vonatkozó ítéleti rendelkezés az 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdésében és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul.

Budapest, 2008. augusztus 28.

Dr. Madarász Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Kárpáti Magdolna sk. előadó bíró, Dr. Danziger Éva sk. bíró